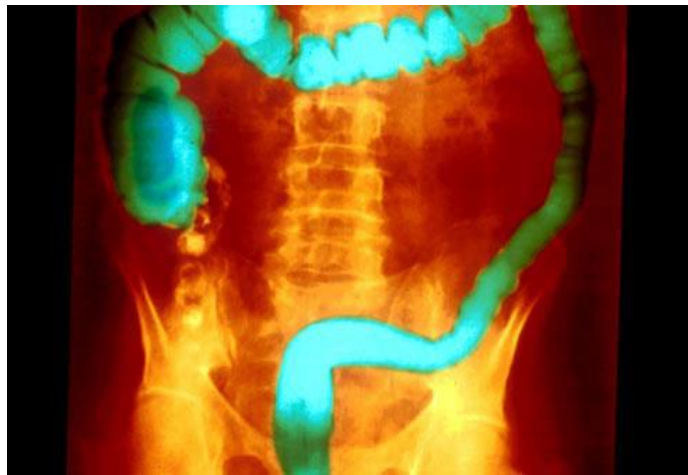

کولیت روده چیست؟

کولیت اولسراتیو (Ulcerative colitis) که به کولیت روده (ورم و یا آماس روده) نیز معروف است، یکی از انواع بیماری‌های التهابی روده است که باعث التهاب طولانی مدت در بخشی از دستگاه گوارش می‌شود. همانند بیماری کرون که یکی دیگر از انواع بیماری‌های التهابی روده می‌باشد، کولیت روده نیز می‌تواند ناتوان کننده و خطرناک باشد. از آنجاییکه کولیت روده بیماری مزمن است، علائم و شدت آن در گذر زمان بدتر می‌شود. کولیت روده عموماً داخلی ترین سطح روده بزرگ (کولون) و راست روده (رکتوم) را تحت تاثیر قرار می‌دهد. درمان کاملی برای بیماری کولیت روده وجود ندارد، اما درمان‌هایی برای کاهش شدید علائم و شدت بیماری کولیت روده موجود می‌باشد.

علائم بیماری کولیت روده

علائم و نشانه‌های بیماری کولیت روده بسته به شدت آن متفاوت بوده و ممکن است خود را کم و یا ناگهانی نشان دهند. تقریباً نصف افراد مبتلا به بیماری‌های علائمی معتدل و معمولی حس می‌نمایند، بعضی دیگر علائم شدید تری و در دوره‌های زمانی بیشتری حس می‌کنند. خیلی از عوامل از جمله عفونت‌های تنفسی و یا استرس‌های

جسمی می‌توانند باعث حملات بیماری کولیت روده شوند. علائم این بیماری و حملات آن شامل:

- [شکم درد](#)
- [صدا دادن شکم](#)
- [خون چرک درون مدفوع](#)

- اسهال
- تب
- تنسموس (درد رکتوم یا راست روده)
- کاهش وزن
- کاهش رشد در کودکان

سایر علائم بیماری می تواند شامل:

- خونریزی دستگاه گوارش
- درد و تورم مفصل
- زخم دهان (زخم)
- تهوع و استفراغ
- توده های پوستی و زخم پوست

دلایل کولیت روده

مانند بیماری کرون، کولیت روده (کولیت اولسراتیو)، باعث التهاب و زخم در روده می شود، هرچند که برخلاف بیماری کرون که قسمت های مختلف روده را تحت تاثیر قرار می دهد، این بیماری فقط بر یک بخش متوالی را تحت تاثیر قرار می دهد. هیچ کس درباره علت اصلی این بیماری مطمئن نیست، اما درباره چیزهایی که محرک ابتلا به این بیماری نیستند، اجماع وجود دارد. محققان معتقداند استرس عامل اصلی ابتلا به این بیماری نبوده ولی می تواند شدت آن را بدتر نماید. تفکر اخیر دانشمندان این هست که موارد زیر می توانند، عامل این بیماری باشند:

- **سیستم ایمنی بدن -** بعضی از دانشمندان معتقداند یک نوع ویروس یا باکتری، می تواند باعث ابتلا به بیماری کولیت روده شود. زمانیکه دستگاه ایمنی بدن در حال مبارزه با ویروس و یا باکتری است، دستگاه گوارش ملتهب می شود. در ضمن ممکن است، التهاب ناشی از واکنش خودایمنی باشد که در آن سیستم ایمنی بدن شما حتی در صورت عدم وجود باکتری و یا ویروس خاصی اقدام به واکنش و فعالیت نماید.
- **عوامل ارثی -** از آنجاییکه خطر ابتلا به این بیماری در صورتیکه در خانواده شما سابقه آن وجود داشته باشد، بیشتر است، محققان معتقداند عوامل ژنتیکی می توانند در این زمینه موثر باشند. با اینحال خیلی از افراد مبتلا به این بیماری سابقه ابتلای خانوادگی به این بیماری را ندارند.

عوارض کولیت روده

عوارض ممکن این بیماری می تواند شامل موارد زیر باشد:

- خونریزی شدید
- سوراخ در کولون
- خشکی شدید بدن
- بیماری های کبدی (در موارد نادر)
- سنگ کلیه
- پوکی استخوان
- التهاب مفاصل، پوست و یا چشم ها
- افزایش خطر سرطان روده بزرگ (کولون)

نحوه تشخیص بیماری کولیت روده

معمولا برای تشخیص این بیماری از کولونوسکوپی به همراه نمونه برداری استفاده می شود. همچنین از کولونوسکوپی برای تشخیص اینکه افراد مبتلا به بیماری کولیت روده به سرطان کولون نیز مبتلا هستند یا خیر استفاده می شود. اگر شما مبتلا به این بیماری هستید باید بسته به تشخیص پزشک چند سال بعد از ابتلا به بیماری و بعد از آن هر یک یا دو سال یکبار باید آزمایش کولونوسکوپی انجام دهید. سایر آزمایش های مورد استفاده برای تشخیص این بیماری شامل معاینه مقعدی، معاینه کامل شکم، معاینه مفاصل، آزمایش خون و مدفوع و تصویربرداری های پزشکی مانند رادیوگرافی با ماده حاجب می باشند.

درمان کولیت روده

درمان دارویی کولیت روده

این بیماری مزمن بوده، دارای علاج قطعی نمی باشد، بنابراین آموزش نحوه زندگی با آن مهم است. بیماران باید تحت نظارت مداوم برای بیماری قرار گیرند، تا به بیمار در جهت جلوگیری از بدتر شدن شرایط وی کمک شود. داروهایی برای به کنترل علائم و بهبود کیفیت زندگی بیمار تجویز می شوند. داروها منجر به علاج بیماری نمی شوند اما کمک می کنند که بیمار بتواند مانند افراد سالم زندگی کند. مقدار مصرف دارو باید با مراجعه مکرر به پزشک

تنظیم شود و در صورت بروز عوارض جانبی داروها ممکن است لازم باشد که داروها تغییر کند. مصرف کامل و به موقع داروها منجر به بازیافت سلامتی شده از عوارض بعدی جلوگیری می کند. شایعترین داروهای ضدالتهابی برای درمان بیماری های التهابی روده، ترکیبات ۵ ASA نامیده می شوند مانند سولفاسالازین و مسالازین. این ترکیبات به کنترل نشانه های بیماری پس از مدتی مصرف، کمک می کنند. این داروها به صورت خوراکی و یا تنقیه یا شیاف تجویز می شوند.

عوارض جانبی داروها در کوتاه مدت شامل تغییرات خلق و خو، مشکلات خواب، افزایش/کاهش وزن، تغییر شکل بدن (مانند بزرگ شدن شکم و ورم کردن صورت)، صورت باد کرده و بروز آکنه یا جوش صورت است، خشکی پوست بدن بویژه کف دست و صورت، ریزش مو و حتی در بعضی موارد عقیم شدن موقتی و عوارض کمتر معمول اما شدیدتر، عبارتند از تب، مشکلات قلبی و کبدی. عوارض جانبی شدید می توانند نشانه حساسیت به ماده سولفا نیز باشد. که در این صورت باید داروی دیگری برای بیمار تجویز شود. بروز هر گونه عارضه جانبی بر اثر مصرف داروهای جدید نیاز به تماس گرفتن با پزشک را می طلبد.

درمان جراحی کولیت روده

جراحی برای برداشت کولون باعث علاج بیماری کولیت اولسراتیو می شود. از جراحی عموماً زمانی استفاده می شود که:

- ورمی که به هیچ نوع درمانی جواب نمی دهد.
- تغییر در لایه های کولون که بنظر می رسد تغییرات پیش سرطانی باشند.
- عوارض جدی بیماری

درمان با رژیم غذایی

بعضی از انواع خوراکی ها باعث شدیدتر شدن اسهال و یا باد شکم می شوند. رژیم غذایی پیشنهادی شامل:

- مصرف وعده های غذایی کوچک
- مصرف مقدار زیادی مایعات
- اجتناب از مصرف غذاهایی که به آنها حساسیت دارید
- مصرف میوه و سبزیجات (فیبر) خام یا پخته

- محدود کردن مصرف لبنیات (در صورت اجبار به محدود کردن لبنیات باید با مکمل های کلسیمی، کمبود کلسیم را جبران نمایند)

درمان با مدیریت استرس

ممکن است در صورت ابتلا به این بیماری شما نگران، هیجان زده، ناراحت و یا افسرده شوید. سایر مشکلات استرس زا در زندگی نیز می توانند باعث مشکلات گوارشی گردد. با مشورت با پزشک و یا مشاور برای مدیریت استرس خود مشورت نمایید.

درمان با طب جایگزین

خیلی از افراد مبتلا به بیماری های التهابی روده، از قبیل کولیت الوسراتیو یا بیماری کرون از انواع درمان های مکمل برای درمان بیماری استفاده می نمایند. فعلا درمان جایگزین تایید شده ای برای درمان این بیماری موجود نیست، اما بعضی از موارد مکمل و جایگزین که می شود استفاده نمود شامل:

- **پروبیوتیک ها** - محققان معتقداند که اضافه کردن باکتری های خوب همچون پروبیوتیک ها به دستگاه گوارش برای مبارزه با بیماری کمک می نماید.
- **روغن ماهی** - از روغن ماهی بعنوان ماده ای ضدالتهاب استفاده می شود، اما تاثیر آن بر روی کولیت روده بخوبی معلوم نبوده و مختلف می باشد.
- **آلوئه ورا** - ادعا می شود که آب آلوئه ورا خاصیت ضدالتهابی در افراد مبتلا به این بیماری دارند، اما هنوز با مدارک قطعی علمی ثابت نشده است.
- **طب سوزنی** - چند تحقیق علمی نشان می دهند که طب سوزنی تاثیراتی در بیماری کولیت روده دارد. با استفاده از طب سوزنی می توان شدت درد این بیماری را کاهش داد.
- **زردچوبه** - کورکومین، ترکیبی که در زردچوبه یافت می شود، به بهبود این بیماری کمک می نماید، با اینحال تحقیقات بیشتری برای اثبات این موضوع لازم می باشد.

توجه داشته باشید که نباید بدون اطلاع و مشورت پزشک خود اقدام به استفاده از طب سنتی و یا جایگزین نمایید.